Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237, 4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXII Ч. 141. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 24-го ЛИПНЯ (JULY) 1954. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 141. VOL. LXII

СЕНАТ ПРОДОВЖУЄ „МАРАТОНСЬКІ" НАРАДИ В СПРАВІ АТОМОВОГО ЗАКОНОПРОЄКТУ

ВЖЕ ДВА ДНІ І ДВІ НОЧІ СЕНАТОРИ „ЗАГОВОРЮЮТЬ НА СМЕРТЬ" УРЯДОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ В СПРАВІ ЕЛЕКТРИЧНОЇ СИЛИ ДЛЯ КОМІСІЇ АТОМОВОЇ ЕНЕРГІЇ; ОПОЗИЦІЯ ВИГРАЛА ОДНУ СЛОВНУ БИТВУ; РЕСПУБЛІКАНЦІ НАМАГАЮТЬСЯ ОБМЕЖИТИ ДЕБАТИ

Вашингтон. — Від двох днів і двох ночей Сенат продовжує безперервні „маратонські" дебати над урядовим законопроєктом, що мав би уповажнити Комісію Атомової Енергії користуватись приватною електричною силою для атомових заводів в долині Теннесі. Законопроєктові противиться група демократичних сенаторів, але не маючи виглядів на те, щоб його перемогти в голосуванні, вони намагаються „заговорити його на смерть", не допускаючи в той спосіб до голосування. На ніщо не здалися заклики сен. Новленда, лідера республіканської більшости, які він виголосив „до розуму" демократів, кажучи, що „пів тузина осіб" бльокують ухвалу закону в часі „виклику для людської волі в цілому світі". Сен. Лістер Гілл, демократ з Алабами, відповідаючи в імені демократичної опозиції, твердив, що він „високо оцінює" бажання сен. Новленда щодо приспішення дебат, але атомовий законопроєкт „має таке велике значення, що ніхто з нас не знає, які це може мати наслідки". Сенатську демократичну опозицію очолює сен. Алберт Гор з Теннесі, який на всі закиди [illegible] яснив коротко, що демократи мають „цілу групу нових людей", які можуть продовжувати боротьбу проти законопроєкту тоді, як його дотеперішні противники „матимуть нагоду передрімaтись". Під час довгих дебат поодинокі сенатори справді намагались „передрімати" в кулюарах Сенату. Тим часом опозиція несподівано більшістю 45 голосів проти 41 здобула вже одну перемогу, перевівши ухвалу поправки до законопроєкту, на підставі якої Комісія Атомової Енергії матиме право „піти в електричний бизнес" та не тільки продукувати для себе електричну енергію, але і продавати її приватним підприємствам. Уряд виступив проти такої пропозиції, вважаючи, що справа продукції електричної сили не належить до перших завдань Комісії Атомової Енергії. Сен. Новленд заповів, що він внесе резолюцію для обмеження дебат у цій справі та що він уже має потрібних 16 підписів для внесення такої резолюції. Проте, переведення такої ухвали вимагає більшости двох третіх голосів і немає виглядів, щоб стільки можна було дістати. Все це ставить до деякої міри під знак запиту і можливість закінчити теперішню сесію Конґресу в передбаченому часі, себто 31-го липня.

Рейбирн не вірить у можливість закінчення сесії Конґресу в липні

Вашингтон. — Не зважаючи на всі запевнення республіканських лідерів Конґресу, конгресмен Сем Рейбирн з Тексасу, лідер демократичної меншости в Палаті, не вірить, щоб Конґрес закінчив свою теперішню сесію 31-го липня, як це передбачено. „Для відрочення теперішньої сесії Конґресу з днем 31-го липня не має більше виглядів, як їх міг би мати на перемогу в бігу чоловік без одної ноги і без милиць", — заявив Рейбирн, вважаючи, що Конґрес не завершить своєї праці перед 15-им серпня. Інші демократичні члени Конґресу також висловили свої сумніви щодо можливостей відрочення сесії в передбаченому часі.

Армія відмовляє вияснень сенаторові МекКарті

Вашингтон. — Департамент оборони відмовив учора дати сенаторові МекКарті, голові постійної сенатської слідчої підкомісії, будь-які вияснення, чому він вважає „риском для безпеки" одного із головних співробітників сен. МекКарті, Томаса В. Лавенія. Асистент секретаря оборони, Фред А. Ситон, заявив коротко, що для департаменту оборони є основним правилом тримати в повній таємниці інформації, які в більшості походять з ФБІ, що має таку саму засаду. З інших джерел відомо, що Томас Лавенія, тепер слідчий в очолюваній сен. МекКарті підкомісії, „був симпатиком" одної групи, яка на списку сен. МекКарті і генерального прокуратора зараховано до „підривних".

В АМЕРИЦІ

● **„Громадянська Унія"** в Ню Йорку почала сенсаційну акцію проти міського ліцензійного комісара Едварда Т. МекКафрі, закидаючи йому сприяння чорній торгівлі театральними білетами.

● **Департамент оборони** повідомив про створення окремої військової групи, що в дорадчих цілях виїде до Пакистану, згідно з американсько - пакистанським договором. Групу очолюватиме ген. бриґ. Вільям Т. Секстон, б. шеф штабу Шостої Армії в Сан Франсіско.

● **Поліцисти** нюйоркського стейту належать до найменше платних службовців, стверджено на конференції цієї поліції в Кінґстоні. Статистика виявляє, що в багатьох поліційних департаментах платня становить лише 3,000 долярів річно, в кількох інших — по 3,500, ще в інших — по 4,000 і тільки в дев'ятьох департаментах виносить 4-5 тисяч.

● **Кількість народин** у стейті Ню Джерзі за минулий рік була більше ніж вдвоє вища від смертности. Впродовж року в стейті було 112,522 народин, 52,794 смерти і 40,886 одружень.

● **Державний департамент** потвердив, що він погодився на приїзд до цієї країни 11 священиків з Чехословаччини і Угорщини, які мають взяти участь у нарадах протестантської Світової Ради Церков. Усі вони, зокрема єпископ Петро з Мадярщини, будуть обмежені в своїх рухах під час перебування в цій країні.

● **Палатна операційна** комісія, що відпидає очолюваній сен. МекКарті сенатській слідчій підкомісії, винесла постанову про те, що кожний свідок, який виступає перед цією комісією, може відмовитись від того, щоб під час свідчень його образ передавали через телевізію.

● **Керіл Чессмен**, засуджений на смерть автор „найліпше продаваної" книжки „Смертний бунт в камері 2455", втратив, здається, останню можливість на рятунок, коли Найвищий Стейтовий Суд відкинув його прохання про відложення виконання вироку смерти, призначене на 30-го липня в газовій камері в'язниці Сан Квентін. Чессмен був засуджений на кару смерти в 1948 р. за схоплення, знасилування і збройний грабунок. Уже після винесення вироку він написав свою книжку і почав писати ще одну, але вже не має багато виглядів на те, щоб її скінчити, дармащо всі признають велике виховне значення його першої книжки, головно для поправи злочинців.

ЗМЕНШЕННЯ ДЕФІЦИТУ НА 245 МІЛЬЙОНІВ — ВЕЛИКИЙ АДМІНІСТРАЦІЙНИЙ УСПІХ УРЯДУ

Вашингтон. — Уряд президента Айзенгавера в своїх ощадностях перейшов свої власні передбачування, зменшивши дефіцит свого першого бюджетового року на 245 мільйонів долярів. Загальний дефіцит першого року адміністрації президента Айзенгавера виносив з днем 30-го червня ц. р. 3,029,000,000 долярів, а його зменшення означає, що уряд зробив більше, ніж дві-треті дороги в напрямі до збалянсування бюджету, при рівночасному зменшенні податків. Кінцева дефіцитова цифра в бюджеті порівняльно означає, що дефіцит зменшено на 245 мільйонів долярів більше, ніж це передбачав сам уряд в січні ц. р.; зменшення бюджету, пропонованого попередньою адміністрацією президента Трумана на цей самий рік, на більше ніж 10,000,000,000 долярів; зменшення видатків, у порівнянні з минулим роком, на понад 6,500,000,000 долярів. Президент Айзенгавер, повідомлюючи про цей успіх, заявив, що він має велике значення для американського народу, бо це вможливило програму зменшення податків на загальну суму 7,500,000,000 долярів, припинити інфляцію та привернути закупочну силу і вартість доляра та, в першу чергу, привернути народові довір'я та надії на мирну безпеку та на збільшення можливостей праці і заробітків.

Палата зменшила фонди на додаткові видатки уряду

Вашингтон. — Палата Репрезентантів зменшила вчора на понад 30% фонди, що їх вимагав уряд на додаткові видатки, зокрема на розбудову торговельної фльоти та мережі аеродромів по цілій країні, на допомогу в розбудові лікарень і т. д. Уряд вимагав на ті цілі 1,959,948,267 долярів, а Палата Репрезентантів зменшила ці фонди на 656 мільйонів, ухваливши на ті цілі 1,303,334,628 долярів. Це найбільше дотеперішнє зменшення фондів у бюджетових пропозиціях уряду, які Конґрес уважає за „дуже тісні" в обличчі намагань зрівноважити бюджет.

Після перемир'я в Азії, ЗДА очікують посиленої совєтської акції в Европі

Вашингтон. — В американських політичних колах вважають, що Совєтський Союз, розв'язавши собі руки перемир'ям в Індо-Китаї, а з ним і загальним відпруженням в Азії, зосередить тепер свою дипломатичну та „іншу" акцію на европейські країни, зокрема на поборювання західніх плянів і цілей в Европі. ЗДА в першу чергу очікують загального совєтського „походу" проти Европейської Оборонної Спільноти, проти суверенности і озброєння Західньої Німеччини і загалом проти европейської єдности. З теперішньої ситуації виходить, що першим об'єктом нової совєтської агресивної політики в Европі буде Франція, розбита й поділена поглядами на ролю, яку вона повинна грати в західній обороні. Американські політики здають собі справу, що після Женевської конференції авторитет теперішнього французького прем'єра Мендеса-Франса поважно зросте, але вони не переочують і не леґковажать факту непереможного недовір'я французів до справи озброєння Німеччини, що сьогодні є головним „каменем преткновенія" в західніх плянах европейської оборони. В кожному разі в американських політичних і урядових колах переконані, що за совєтським „миролюбством" в Індо-Китаї криється новий і більш „популярний" агресивний плян.

Чистка комуністів в Ґватемалі

Ґватемала. — Хунта — тимчасовий гватемальський уряд, створений після повалення прокомуністичного режиму, — покликала до життя окремий крайовий комітет, завданням якого буде вичистити решти комуністів з публічного життя і припинити їх можливу дальшу інфільтрацію. Створення цього комітету йде по лінії міжамериканського договору про боротьбу проти комунізму, підписаного в Боготі і Ріо де Жанейро. Комітет складатиметься з 5 осіб і матиме великі повновласті та повну співпрацю поліції.

Конґресмен Бентлі проти допущення червоних єпископів

Вашингтон. — Конгресмен Алвін М. Бентлі, республіканець з Мішігену, дуже гостро висловився в Конгресі проти допущення державним департаментом 11 червоних клерикалів з Чехословаччини і Угорщини на з'їзд протестантської Світової Ради Церков у ЗДА. Бентлі вважає, що допущення цих з благословення Кремлю клерикалів до ЗДА може бути „трагічною катастрофою" з уваги на їхню пропаганду чи шпигунство в ЗДА, але на „враження серед народів, які живуть за залізною завісою та надію на визволення яких ми офіційно „прирекли". Конгресмен побоюється, що допущення червоних клерикалів до ЗДА викличе розчарування між поневоленими Москвою народами.

Забирають дітей на працю в колгоспах

Вашингтон. — Урядова Інформаційна Агенція ЗДА вважає, що совєтська колгоспна система переживає нову велику кризу, коли комуністичні лідери змушують вже дітей у віці від 9 років працювати на живах. У цій справі появився в совєтській пресі заклик Центрального Комітету Комсомолу. Цей Комітет закликає не тільки членів Комсомолу, але й малолітніх дітей, т. зв. піонерів, зголошуватися до праці на живах та збирання картоплі і городини. Згідно з інформаціями, організація піонерів охоплює приблизно 90% усіх шкільних дітей і нараховує в Совєтському Союзі коло 19,000,000 членів.

Померла Анна Совачева

Як повідомляє „Українське Слово" (Париж) з 11 липня ц. р., в Абондані померла несподівано проти 7 липня ц. р. Анна Совачева, одна з найчільніших артисток в історії української драматичної сцени. Тому, що Покійна осягнула поважний вік 87 років, теперішньому, особливо ж молодому поколінню призвище Анни Совачевої нічого не говорить, — але це була колись славна артистка українських і російських драматичних театрів, відома бувальцям в усіх землях Соборної України, бо виступала в Києві, у Львові в театрі О. Загарова і потім в Ужгороді. На еміграції перебувала спершу в Зальцбурзі, потім переїхала до рідні у Францію. Була не тільки артисткою, але й активною громадською діячкою і до останнього часу брала живу участь в зорганізованому українському жіночому русі.

МЕНДЕС-ФРАНС ЗВІТУЄ ПЕРЕД ФРАНЦУЗЬКИМ ПАРЛЯМЕНТОМ

Париж. — Французький прем'єр і міністер закордонних справ Мендес-Франс склав в четвер 22 ц. м. перед французьким парляментом звідомлення про свою діяльність за місяць перебування на своєму становищі. Члени французького парляменту стрінули його овацією, яка охопила була однаково лавки комуністів, як і де-ґолістів та соціялістів. Тільки центр стримався від вислову свого захоплення вислідами політики нового прем'єра в Женеві. Найважнішою точкою в промові Мендеса-Франса було вияснення, чому він поставив був одномісячний термін для осягнення порозуміння в справі замирення в Індо-Китаї, заповівши, що на випадок невдачі він подасться 21 липня до димісії. Він заявив, що зробив це виключно з уваги на „ґрізну ситуацію", в якій був би, після 20 липня, опинився французький експедиційний корпус в Індо-Китаї. Так, мовляв, сказали йому військові фахівці з якими він нараджувався поки прийняв становище прем'єра: вони вважали, що найдалі до місяця настане в Індо-Китає для тамошнього французького війська дуже важка ситуація і що тоді, коли б навіть парлямент погодився на висилку війська з Франції за мобілізаційним декретом, — ті французькі допоміжні війська могли б прийти запізно. Тепер, мовляв, вже після підписання договору про перемир'я, можна отверто сказати, в якій поганій мілітарній ситуації опинилась в Індо-Китаї Франція. Зрештою, Мендес-Франс заявив, що він ставиться до підписаного договору „без ілюзій" і що постанови договору є „жорстокі", бо стверджують „жорстокі факти". Очевидно, французький парлямент затвердить Женевський договір більшістю.

Різні погляди на Женеву у французькому громадянстві

Париж. — У Франції самі лише комуністи ясно і виразно об'єднані радістю з приводу висліду Женевської конференції, добачаючи в ньому велику комуністичну перемогу. Решта французького громадянства солідаризується з ними тільки в радості з приводу закінчення збройних дій. Широкі маси, прийнявши досить байдуже до відома, що індо - китайська війна скінчилася, взагалі не цікавляться далі цією справою і цікавляться більше кінними перегонами, як долею 12 мільйонів в'єтнамців, відданих комуністам. В політичних паризьких колах менше є таких, які вислід Женевської конференції вважають причиною для „святкування", як таких, що вбачають у цій події причину для проголошення національної жалоби. „Невтралісти" добачають в висліді конференції добрий арґумент для продовжування таких же конференцій в усіх актуальних спірних справах, щоб осягнути „співіснування" між демократичним і комуністичним світами. Деякі політики кажуть, що Франція, діставши добру науку в Індо - Китаї, повинна скористати з неї для розумнішої політики в Марокко й Тунізії, — подає із Парижу американська преса.

„Правда" тішиться з вислідів конференції у Женеві

Москва. — Аж на три колони редакційну статтю присвячує московська „Правда" вислідові Женевської конференції, оцінюючи його, як велику комуністичну перемогу. Женевське порозуміння в справі перемир'я в Індо-Китаї — це, мовляв, „розторощуюча поразка американської демократії". З'єдинені Держави намагалися — заявляє чільний комуністичний щоденник — перешкодити договоренню сторін у Женеві, але потреби заінтересованих народів були більші від американського бажання, і переговори привели до успіху. Американська політика, яка намагалася не допустити представників комуністичного Китаю до міжнародних установ — „збанкрутувала" і Женевська конференція з її вислідом промостила шлях Пейпінґові до Об'єднаних Націй. Постанови Женевського порозуміння — твердить „Правда" — це важкий удар по „плянах американських агресивних кол", які хотіли здобути на терені трьох індокитайських держав військові бази звернені проти „світового демократичного табору". Американська „політика сили" зайшла — кажуть московські комуністи — в сліпий кут і доводить З'єдинені Держави до ізоляції. У протилежності до лайок на ЗДА, московська „Правда" висловлюється дуже прихильно про „розум" Франції, яка своєю політикою в Женеві промостила, мовляв, дорогу до „приязних культурних і господарських взаємин з країнами Індо-Китаю".

6 серпня — офіційний кінець війни в Індо-Китаї

Сайгон. — Офіційно проголошено, що воєнні дії на терені всіх трьох індо - китайських країн формально закінчаються 6 серпня ц. р., хоч фактично вони вже закінчились. Французьке летунство обмежує головно свої дії до розвідчих цілей: стежить, чи комуністи не пробують насичувати своїми військами районів поза встановленою демаркаційною лінією, і стежить за їх пересуванням на встановлені позиції. Відворот комуністичних військ зауважено з Ляосу і Камбоджі. Термін 6 серпня для офіційного й остаточного припинення воєнних дій прийнято тому, що неможливо скорше передати вістку про перемир'я всім частинам у джунглі і в горах.

Китайський націоналіст повчає французького соціяліста

Об'єднані Наці. — Головуючий у цьому місяці на комісії в справах розброєння при Об'єднаних Націях французький делеґат, Жюль Мош, кол. соціялістичний міністер, на початку засідання в середу 21 ц. м. відчитав заяву з прославлянням Женевського порозуміння в справі Індо - Китаю. При цьому він зазначив, що Франція втратила у 8-літній індо - китайській війні 92,000 убитими та 114,000 раненими, а загальна кількість убитих та ранених в цій війні, включно з цивільними особами, осягнула один мільйон. Ж. Мош заявив, що всі 12 членів комісії солідаризуються з ним в оцінці Женевського перемир'я і заслуг Мендеса-Франса. Д-р Тсіянґ, національно - китайський делеґат, який був записаний раніше до слова, застерігся у своїй промові, що Ж. Мош не мав права промовляти в його імені. Не можна — сказав національно - китайський делеґат — тішитися з поділу країни, чи то в Европі чи в Азії.

ПРИСПІШЕНА ПІДГОТОВА ДО ПАКТУ БЕЗПЕКИ ДЛЯ ПІВДЕННОГО СХОДУ АЗІЇ

В СЕРПНІ АБО НАЙДАЛІ З ПОЧАТКОМ ВЕРЕСНЯ ВІДБУДЕТЬСЯ МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ В СПРАВІ ПІДПИСАННЯ КОЛЕКТИВНОГО АЗІЙСЬКОГО ПАКТУ БЕЗПЕКИ. — ГЕН. СМИТ КОНФЕРУЄ З ЧЕРЧИЛЕМ

Вашингтон. — Переговори про заключення колективного пакту безпеки для Південного Сходу Азії поступають вперед і міжнародна конференція в цій справі відбудеться під кінець серпня або з початком вересня, — повідомляє офіційно державний департамент. Як місце тієї конференції пропонується літня резиденція Ваґую на Філіпінах, але, коли вона не знайде згоди заінтересованих держав, то конференція відбудеться в іншому місті в Азії чи в тихо - океанському обширі. Теперішня підготова ведеться дипломатичним шляхом в цілому ряді столиць держав, що мали б стати учасниками того колективного пакту. В першу чергу входять в гру ЗДА, Англія, Франція, Австралія, Нова Зеляндія, Філіппіни і Сіям. Англія наполягає, щоб той пакт охопив т. зв. Коломбо-держави, себто Індію, Пакистан Цейльон, Індонезію і Бурму. ЗДА не мають нічого проти поширення первісно запропонованих рямців пакту, але не мають певности, чи всі, або деякі держави з названої „п'ятки" погодяться на той пакт в такій формі, як собі її уявляють З'єдинені Держави. Над приєднанням тих 5 азійських держав до проєктованого пакту працює найбільше англійська дипломатія, яка вважає, що після заключення в Женеві перемир'я в Індо - Китаї відпав острах деяких з отих азійських держав, що колективний пакт безпеки для південно - східних держав Азії може перешкодити замиренню в Індо - Китаї. Ляос, Камбоджа і В'єтнам, що первісно мали взяти участь в отому далеко-східньому пакті, не всилі ввійти тепер туди наслідком застережень в тексті Женевського договору. Президент Айзенгавер не виключив участи в тому пакті націоналістичному Китаю, себто Формози, але невідомо, чи погодяться на це держави, які визнали комуністичний режим в Китаї, в першу чергу Англія і Індія. Щодо Південної Кореї, яка ремствувала, що її не береться під увагу в проєкті того пакту, то през. Айзенгавер пояснив був на останній конференції, що Корея не належить до південно - азійських держав та що все одно вона зв'язана з ЗДА взаємним оборонним пактом. Пакт безпеки для південно - східніх держав Аії є надалі гостро актуальний без уваги на Женевський договір, бо цей договір не зменшив небезпеки дальшої комуністичної агресії. Тому — як заявив директор закордонних операцій, Гарольд Стассен, ЗДА надалі будуть давати військову і господарську допомогу південно - азійським державам для скріплення їх протикомуністичної відпорности. Про справу того пакту переговорював державний підсекретар Беделл Смит з англійським прем'єром Черчилем, коли він вступив був до Лондону подорозі з Женеви до Вашингтону.

Американці відкликали своїх летунів з Індо-Китаю

Токіо. — Американських летунських техніків, що мали вишколювати французький персонал для обслуги американських машин, переданих Франції в рямцях допоміжної акції, — відкликано з Індо-Китаю. Так заявив командувач американського далекосхідного летунства, генерал Патрідж. Він не сказав, скільки було цих технічних фахівців і куди їх тепер перевезено. Зате він додав, що залишились ще в Індо - Китаю летуни, які обслуговують американські транспортні літаки С-119. Преса, коментуючи це повідомлення, додає, що евакуйовано з Індо - Китаю коло 250 американських летунських техніків - фахівців.

ШЕФ „НІМЕЦЬКОГО ФБІ" ЗНИК ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАВІСОЮ

Бонн. — У західньо - німецькій пресі появилось офіційне повідомленя, що від вівтірка 20 липня пропав без вісти д-р Отто Йогн, голова західньо - німецького правного відділу охорони конституції, що фактично був німецьким відповідником американського ФБІ. На тому становищі він мав різні суперечки і труднощі в самому зах.-німецькому уряді, що його сильно хвилювало. Існують поважні дані думати, що Йогна не порвали комуністи, а він сам, разом з своїм приятелем, лікарем д-ром В. Вольґемутом, поїхав на Схід. Цей останній залишив лист з заявою, що Йогн уже „не вернеться". Втеча Йогна викликала збентеження в англо-американських колах, бо він був один з кількох німців, що знали всі англо-американські протикомуністичні заходи в Німеччині. Ледве 2 тижні тому, він вернувся був з ЗДА.

В СВІТІ

● **Повінь Дунаю далі нищить** Мадярщину. 1,200 совєтських вояків і мадярські добровільці брали участь у рятівничій акції під самим Будапештом. Найбільше потерпіла середня Мадярщина.

● **Президент** Західньої Німеччини Гойсс словами похвали згадав тих німців, які згинули, розстріляні чи повішені, за участь у змовах проти Гітлера. Гойсс казав, що тих німців не можна називати зрадниками, а, навпаки, — це були патріоти, які хотіли врятувати батьківщину від нещастя, в яке штовхав її гітлеризм. Гойсс покликався на одно місце в „Майн Кампф" Гітлера, що закликає до бунту проти кожної „деструктивної сили".

● **В місті Індор** (Індія), 420 миль на південь від Ню Делі, поліція стріляла на юрбу, яка хотіла підпалити будинок суду. Вбито 8 осіб і кількадесят поранено. Неспокій у місті почався від демонстрації 3,000 студентів, які виступили були в обороні перенесеного до іншого міста ректора місцевого „каледжу".

● **Перший корабель** з совєтською бензиною прибув до ізраїльського порту Гайфа. Привіз її фінський танкер, як частину замовлених ізраїльським урядом в Москві 100,000 тонн. Це — вимінна трансакція за ізраїльські цитрини.

● **Російська делеґаціяву** Женеві влаштувала перед своїм виїздом, уже після проголошення порозуміння, що його комуністи вважають своєю великою перемогою, — прийняття для 500 журналістів з 49 держав. Столи вгиналися під стравами й напоями, уживаними в країнах під комуністичним режимом. Отже був російський кав'яр і польська та чеська шинки, мадярське салямі, китайські солодощі, кримські й китайські цигарки, російська водка, китайське рижове вино і т. п.

● **З нагоди 55-ліття** визначного американського письменника Ернеста Гемінґвея, Куба признала йому найвищу для чужинців почесть: золоту медалю на блакитній стрічці. Гемінґвей має на Кубі свій дім від 1939 року і перебуває у ньому в вільному від заморських подорожей часі.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МІНІ ПРО „СПІВЖИТТЯ"

Вільне робітництво може радіти, що існує Американська Федерація Праці, яка не тільки заступає інтереси робітництва в змаганні до щораз вищих заробітних платень та кращих умовин праці, але й не спускає ока з небезпеки, якою є для робітництва усякий тоталітаризм.

АФПраці, як відомо, вела боротьбу не тільки з фашизмом чи нацизмом, але й з большевизмом. В час, коли комуністична інфільтрація доходила в З'єдинених Державах до самого верху, АФПраці не дурила себе ніякою „приязню" чи „союзом" з Кремлем, ніякими „народними фронтами", чи „мирним співжиттям" що їх пропаґували комуністи в Америці й в світі. Вона не вірила також у можливість робітничої солідарности на міжнародному полі з комуністами, аґентами Кремлю, найгіршими ворогами вільного робітничого руху. Так поступати заставило АФПраці знання правдивих відносин в Совєтському Союзі, зокрема тих умовин, в яких там доводиться жити робітникові. Те знання доповнює юнія щораз новими відомостями з усіх країн світу, включно з тими, що опинилися під комуністичними режимами. Ці відомості, які вона отримує від своїх представників та бюр за кордоном, у багатьох випадках вірніші, ніж ті, що їх мають урядові кола. Як бачимо, протикомуністичне й протисовєтське наставлення АФПраці оперте на основному знанні суті комунізму та докладних відомостях про комуністичну інфільтрацію та комунізм в дії там, де він мав владу і диктує. Саме тепер почули ми нову пересторогу АФПраці проти „співжиттям" з Кремлем, про яке тепер так багато мови.

Джордж Міні, президент АФПраці, говорив про це „співжиття" в Ню Йорку минулого понеділка на річній конвенції Стейтової Федерації Праці. Міні дивувався, що сталося з „масовою відплатою", яка викликала таку велику сенсацію цієї весни, коли про неї заговорили найвищі представники уряду в Вашинґтоні. Він казав, що ця „масова відплата" десь розвіялась, а її місце зайняло „масове угодівство". Домагаючись, щоб З'єдинені Держави відмежувались від усякої політики „співжиття з ґанґстерами", Міні був свідомий того, що навіть такі особи, які в душі переконані, що з Совєтами неможливо дійти до чесної злагоди, в своїх публічних виступах заявляють, що співжиття з Кремлем було б можливе тоді, коли б Совєти виявили „добру волю". Як так, каже Міні, то добру волю міг би виявити совєтський бльок тільки в такий спосіб, що звільнив би з неволі усі ним підбиті країни та народи.

Президент АФПраці відомий з свого безкомпромісового відношення до ґанґстерів, що сидять у Москві, чи Пейпінґу. Він перестерігає Америку і Европу проти нової масової пропаґанди в справі співжиття демократій з країнами, які опинилися в сфері совєтських впливів. Це „співжиття", каже Міні, було б для Москви тільки передишкою, якої вона потребує, щоб краще опанувати те, що недавно загарбала. Він перестерігає теж і робітництво проти небезпеки, якою є для нього пропаґанда за „співжиття", і радить звертати на неї більшу увагу, як на те, щоб юнії наповнювали свої каси мільйонами долярів. Хоч юнії, казав Міні, борються за вищі платні, „гріш" не був їх ціллю, коли їх основувано. Це, мабуть, звернене проти Джана Л. Луїса, президента майнерської юнії, що при допомозі юнійних фондів уже контролює два банки і береться закладати третій.

Говорячи про посилену комуністичну пропаґанду в справі „співжиття", Міні цілком певно мав на думці теж і Стокгольмську конференцію, яка відбулася в другій половині червня, зааранжована Кремлем, як усі інші подібні конференції. В резолюції цієї конференції, призначеній для обману некомуністів, сказано, що різні політичні та суспільні системи можуть „мирно співіснувати" і що їх існування не мусить доводити до війни. Московська „Правда", інтерпретуючи цю резолюцію, зв'язує її з Об'єднаними Націями та обов'язковим допущенням до цієї міжнародної організації червоного Китаю. Он де собака закопана! Нова совєтська пропаґанда за „співжиття" звернена в першу чергу проти З'єдинених Держав, що, мовляв, не допускають до мирного співжиття Заходу з Москвою та Пейпінґом і що повинні бути — заради світового замирення — ізольовані.

Міні те все знає. Тому саме й перестерігає Америку та Захід проти нового кремлівського підступу.

ТЮТЮНОВА ДЕБАТА

Питання про шкідливість курення тютюну для людського організму, а зокрема про його загрозу у вигляді пістряка легенів, не сходить з денного порядку. Воно стало предметом студій не тільки медичних кіл, але й соціологів та виховників, які намагаються насвітлити його з усіх боків і дійти до якогось висновку.

Засадничо загал визнає за слушний закид, що курення тютюну шкідливе, не зважаючи на протилежне твердження одиниць, що в багатьох випадках воно потрібне для людини. Одначе, коли йдеться про вирішення, чи поставити справу руба, тобто, чи почати кампанію проти дальшого толерування цього лиха, можна завважити непевність навіть серед найбільших його противників.

Ця непевність коріниться в безнадійності на успіх такої кампанії. Для прикладу наводять дослідники такі арґументи:

Ще в 1884 році підносили провідні американські щоденники закид, що занепад колишньої еспанської імперії пішов з того, що еспанці засвоїли собі курення сигарет. Преса попереджала, що Американська Республіка, тобто З'єдинені Держави, котиться до такого ж упадку, коли навіть не зріла ще молодь, кинулася до курення, виставляючи на небезпеку не тільки своє здоров'я, але й працездатність та нормальний розвиток молодечого життя.

Якими даремними стали зусилля американської преси, можна пізнати з того, що в 1900 році, отже на початку поточного сторіччя, викурювано в Америці три більйони сигарет, а впродовж 50-ти років, тобто — в 1952 р., ця цифра зросла до 434 більйонів. Щойно в останньому часі можна завважити незначне зменшення в уживанні сигарет.

Хто приглядається проявам суспільно-громадського життя в Америці, не може легковажити лихих його сторінок, спричинених поширенням звички курення тютюну. Коли старша людина побачить на вулиці 10-12-літнього хлопця з папіроскою в устах, *мимохіть проймає її жах, сполучений з питанням*: що станеться з цим хлопцем впродовж наступних 10-15 років? Чи доживе він зрілого віку? Чи не впаде жертвою туберкульози? Чи не знищить нікотина його шлунку до тієї міри, що прийдеться йому піддатись операції?

Ще більше нервозним стає американський громадянин коли бачить цілі гуртки дівчат-недоліткiв, що просто по-писуються безупинним запалюванням однієї папіроски від другої. Це слідне на передмістях та в міських завулках — не як виїмкове, а як звичайне явище. Яка майбутність таких дівчат, — жінок та матерей найближчого покоління? Чи мимохіть не приходиться нам відновити осторогу американських щоденників з-перед сімдесяти років, що „руїна республіки" чи нації — це не самий жах, а справжня дійсність.

Знавці таких ділянок науки, як соціологія, психологія фізіологія, і антропологія, що переводять студії над наслідками курення, підносять такі питання, не зважаючи на те, що самі вони теж курять сигарети, сигари, люльки, а деякі й жують тютюн на старосвітський лад.

Хто з них потурає куренню, вважаючи його за звичку, якої неможливо позбутися, той все таки визнає потребу обмежити її до дозрілого віку, і то тільки до деяких нагод.

Американські індіяни, від яких европейці перебрали звичай курення люльки, ввели цю звичку як святочну церемонію при укладанні миру чи інших угод, так, як серед наших предків устійнився був церемоніял „запивання могоричу". Видко, такий „тютюновий могорич" не завдавав примітивним індіянам ніякої шкоди.

Серед цивілізованих людей слідні теж спроби відзвичаїтися від безупинного куреня, і ці спроби приносять благодатний вислід.

Висновок такий, що боротьба проти курення може прибрати легких форм з таким сподіваним вислідом, як боротьба проти надмірного вживання алькогольних напоїв. Сама спроба такого змагання буде вважатися успіхом.

ТВОРЕЦЬ ҐВАТЕМАЛЬСЬКОЇ ЧИСТКИ

Коли між полковником Ельфеґа Монсоном, першим головою військової хунти після скинення влади Якобо Арбенца в Ґватемалі, і полковником Кастільйо Армасом, командувачем повстанської армії, підписано умову і проголошено її, як остаточне закінчення прокомуністичного режиму і настання нової ери в історії краю, — державний секретар Дж. Ф. Доллес телефонував амбасадорові З'єдинених Держав у Ґватемалі: „Мої сердечні ґратуляції з приводу вашої знаменитої роботи". Ця „робота" — це було не тільки замирення нових суперників, які, вчепившися в чуби, були б щойно тоді, після безкровної революції проти ґватемальських комуністів, залили край кров'ю. Ця „робота" охоплювала дві цілі: 1) довести до упадку опанований комуністами режим і 2) зробити це по змозі спокійно, безкровно, з пошануванням життя і майна населення. Обидві цілі осягнено. І весь світ знає, що цю „роботу" виконав американський амбасадор — Джон Пюріфой. Хоч в дипломатичних колах було вже відомо, що це — зручний і талановитий дипломат, проте тепер, після історії з Ґватемалею, він став одною з перших фіґур в американському політичному світі.

Флора Луїс, американська журналістка, що придивлялась зблизька поведінці Джана Пюріфоя в Ґватемалі, піддає під сумнів, чи краще підходить йому назва дипломата, чи політика, представляючи його, як сильну індивідуальність, позбавлену всякої дипломатичної штивности і ворожу всякій дипломатичній формалістиці. Нема ніякого сумніву, запевняє вона, що політика ЗДА завершилася в Ґватемалі тріюмфом — поваленням прокомуністичного режиму без ніяких людських жертв — саме завдяки особистим прикметам Джана Пюріфоя, що його наче символом є широкий, м'який капелюх „Борсаліно" зеленого кольору, замість округлого чорного „дипломатичного гомбурґа". Життьова кар'єра Пюріфоя типово - американська, і вона виказує великі здібності цієї людини, що, маючи 47 років, зазнала в житті більше злиднів, як гараздів, і своє теперішнє становище здобула насправді виїмковим зусиллям, що його підтримало, очевидно, трохи щастя...

Амбасадор Джан Пюріфой походить із старої американської адвокатської родини. (Хвалиться жартівливо, що його предки приїхали до Америки за два роки перед „Мейфловер"). З'явився на світ у маленькому містечку Волтерборо в Савт Каролайні, яке нараховувало тоді 1,800 мешканців. Мати померла, коли він мав шість років, а батько важко захворів, коли він скінчив середню школу, і на лікування пішли всі родинні гроші. Завдяки добрим зв'язкам, дістався у 19 році життя до військової академії у Вест Пойнті. У тому самому році помер його батько, а в два роки потім він сам захворів так поважно, що п'ять місяців провів у шпиталі і мусів зректися військової кар'єри. З того часу почав працювати на різних малих і мізерно платних „джабах", спершу на Заході, в Кензас Ситі, потім в Ню Йорку. Був робітником в магазині, потім помічником касира в ресторані, потім малим асекураційним службовцем. Мавши 28 років, у 1935 році, перенісся до Вашингтону, — його „тягло" до Державного Департаменту. Але перша „політична" праця, яку дістав у Вашингтоні, була більш, як скромна: возив конґресменів віндою в Палаті Репрезентантів! Потім дістав маленьку посаду в міністерстві скарбу і почав ходити на вечірні курси Вашингтонського університету. Одружився, мавши 29 років з колишньою вчителькою. Разом з дружиною працював у товаровому домі „Вудварда". Аж раптом, у 1938 р., мабуть наслідком уперто посиланих аплікацій, прийнято його до Державного Департаменту на маленьку посаду службовця з річною платнею 2,000 дол. Вісім років пізніше, як асистент заступника державного секретаря, мав уже платню 10,000 дол. річно.

Але насправді щойно 1945 рік був переломовим роком в житті Джана Пюріфоя. Тоді його вислано з Вашингтону з чисто технічною місією: підготовити в Сан Франсіско 5,600 готелевих кімнат для делеґатів держав, що з'їздились туди для заснування Об'єднаних Націй, приготовити технічні засоби для пресовиків, що з'їдуться туди з цілого світу, і взагалі зайнятись всією технікою тієї великої машини. У зв'язку з цією своєю місією заприязнився з двома надвичайно впливовими людьми: посадником Сан Франсіска Роджером Лепгамом і губернатором Ірлом Ворреном (теперішнім головою Найвищого Суду). Проте він сам не знає, як це сталося, що тодішній державний секретар Джордж Маршал закликав його одного дня до свого кабінету і повідомив, що вибрав його на заступника державного підсекретаря. На тому становищі він увійшов уже в державно - адміністраційну верхівку.

В 1950 році вислано його на його перший закордонно-політичний пост — амбасадора в Греції, з спеціяльною місією закріпити мир в країні, яка тількищо пережила виснажливу громадянську війну з комуністами, і скріпити грецький уряд, ослаблений поганою господарською ситуацією і внутрішніми спорами партій. Пюріфой блискуче перевів цю місію і за три роки перебування в Атенах здобув собі таку популярність і симпатію, від свого грецького шофера починаючи аж до короля включно, що тисячні маси греків вийшли з ним прощатись, коли восени минулого року він був переведений з Греції до Ґватемалі. Він пішов туди відразу з місією — працювати над упадком прокомуністичного режиму. Перші три місяці перевів на обсервації ґватемальських відносин. Тоді дізнався, що Карльос Кастільйо Армас вже збирає фонди на закуп зброї і підготовляє похід проти режиму Арбенца, організуючи передусім ґватемальських політичних еміґрантів. Самого Арбенца Пюріфой „зглибив", постаравшись, щоб Арбенц з дружиною запросили його з дружиною на вечерю. Вечеря протяглась 6 годин і Пюріфой прийшов до переконання, що Арбенц не є комуністичною маріонеткою, але свідомо, пляново і з переконання веде прокомуністичну політику. Маючи засаду „говорити коротко і ясно", Пюріфой вже тоді, наприкінці минулого року, дав Арбенцові зрозуміти, що ЗДА не стерплять комуністичної держави на американському континенті. Він знав, що повалити той режим — нелегка справа, тим паче, що ЗДА ніяк не можуть дати назовні найменшого доказу встрявання у внутрішні справи Ґватемалі. І тому Пюріфой заявив, що потребуватиме найменше 6 місяців для переведення своєї місії на терені Ґватемалі. Згодом він жартував, що люди скаржаться, немовбито він спізнився на ¾ години з виконанням своєї обіцянки.

Високий, гарний з обличчя, з рішучими рисами, темним догори зачісаним волоссям, добрий промовець, дотепний, безпосередній у підході до людей, швидко з'єднує собі симпатії, хоч має, очевидно, і чимало ворогів.

Згадана його біографка запевняє, що він хоче перекинутись з дипломатичної на політичну кар'єру і мабуть кандидуватиме до сенату. В усякому разі, прізвище Джана Пюріфоя напевно виринатиме ще не раз на сторінках американської і міжнародної преси, і не виключене, що буде тісно пов'язане з майбутньою історією З'єдинених Держав.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Л. Бурачинська

МІЖНАРОДНА ЖІНОЧА РАДА

I

Шістдесят вісім років тому постала у Вашингтоні оця жіноча організація. Ініціятиву дали чільні громадські діячки англо-саських країн, а створили її жіночі організації Англії, ЗДА, Канади й Скандинавії. Вона була подумана, як надбудова жіночих організацій. Національна Рада кожної країни об'єднувала всі жіночі гурти і репрезентувала їх у Міжнародній Жіночій Раді.

Міжнародна Жіноча Рада поставила собі 68 років тому девізу, що є варіянтом відомого прислів'я: „Не чини другому, що тобі немило". „Роби другому те, що ти бажав би, щоб тобі зроблено було", ось гасло, що фіґурує на всіх виданнях МЖР. Цьому відповідають дві головні напрямні МЖР, що ними вона руководиться весь час своєї праці: 1) об'єднувати жіночі організації всіх країн на те, щоб порозумітись для акцій в користь людства, родини й одиниці, 2) працювати над усуненням нерівности жіноцтва в різній формі.

Спершу Міжнародна Жіноча Рада не проявляла оживленої діяльности. Здавалось, ще не знайшла певної дороги, як проводити свої гасла в життя. Та коли в 1893 р. на чолі її стала маркіза Абердін, дружина відомого державного мужа Англії, праця Міжнародної Жіночої Ради набрала життя. Лейді Абердін перебувала в різних країнах англійської імперії і через те пізнала в них жіночий рух у різних стадіях. А обертаючись у кругах найвищої дипломатії, вона знайшла доступ до чинників, що вирішують долю світу. Тудою вона спрямувала заходи Міжнародної Жіночої Ради. На з'їзді 1893 р. в Шікаґо розроблено подрібно програму МЖР у п'яти ділянках. Це було: а) поширення ідеї міжнародного миру й арбітражу, б) поборювання проституції та торгівлі жінками, в) право голосування для жінок нарівні з чоловіками, г) покращання загального здоров'я, д) покращання освіти й виховання.

Засоби діяння МЖР були — петиції, інтервенції, участь у конференціях і з'їздах державних або міждержавних установ, а коли по першій світовій війні створено в Женеві Лігу Націй — тісна співпраця з цією міждержавною централею. Ще перед першою світовою війною представниця МЖР входила до Міжнародної Організації Праці та Т-ва Культурної Співпраці, що знайшла своє продовження в ЮНЕСКО. Характер співпраці та заходів МЖР не був пробоєвий; лейді Абердін, що походила з англійської аристократії, та її співробітниці були консервативних поглядів і не похвалювали різких виступів чи метод. Вони старались діяти, подаючи діловий доказовий матеріял, висуваючи здібні одиниці з фаховою освітою. Цей шлях здавався деяким чинникам у Міжнародній Жіночій Раді повільним, і з-поміж неї стали виломлюватись окремі одиниці, а то й гурти, що творили нові міжнародні централі для окремих завдань, як Міжнародний Союз за виборче право жінки, Міжнародне Т-во Жінок-Університанток і т. д. Це все не послабило становища Міжнародної Жіночої Ради, бо вона вже мала уґрунтовану позицію і свій загально признаний хід праці. Навпаки, Міжнародна Жіноча Рада закріпила від тоді свій авторитет і є загально признана, як найстарша жіноча централя, тоді, коли молодші жіночі організації щойно виборювали собі становище у світі.

У 1937 році померла лейді Абердін та залишила тривко уфундоване діло. По ній провадили МЖР її співробітниці, а тепер довший час стоїть на чолі МЖР швайцарка д-р Жанна Едер. Централя МЖР є в Цюріху, де є й секретаріят організації.

Міжнародна Жіноча Рада зберігає традиційну лінію свого діяння: вона опирає свою працю об вирішні чинники світу. Ними є тепер Об'єднані Нації, де Міжнародна Жіноча Рада має свою зв'язкову комісію. Офіційно вона має статус Б (консультативний) при секретаріяті ОН та його аґенціях. Одначе її становище поміж не-урядовими організаціями є домінуюче. Вона виконує для ОН велику роботу. — До неї звертаються по інформації, опінію або пораду, вона допомагає через свої клітини (Національні Ради) перевести почини ОН і їх аґенцій у життя і вона видвигає перед ОН певні проблеми, що їх поминула Економічна і Соціяльна Рада при ОН. У складі МЖРади знаходяться відомі діячки і фахівці, секретаріят провадить двома мовами (англійською і французькою) дипломована сила. Міжнародна Жіноча Рада видає свій квартальник-бюлетень, де віддзеркалюється її робота і її напрямні.

Як сказано, методи праці МЖРади є дуже ділові й упорядковані. Із цим збігається їх засада — не впроваджувати політичних моментів у свою працю. Цього дуже перестерігала покійна голова лейді Абердін і воно виявилось особливо виразно, коли виринула проблема членства Української Національної Ради жінок. Коли українки внесли протест з-приводу смерти Ольги Басараб на зборах міжнародної екзекутиви в Копенгазі 1924 р., це викликало акцію польської і французької делеґаток проти участи українок у МЖР. Опираючись на засаді, що до МЖР може належати тільки одна Національна Рада з кожної країни, управа МЖР виключила Українську Національну Ваду зі складу МЖР. Хоч як завзято боронились українки проти того й мали за собою частину членства МЖР, проте страх перед можливими дальшими конфліктами переважив.

Проте політичні події пішли дальше і ми бачимо, що Міжнародна Жіноча Рада не може опертись їх впливові на свої потягнення. Вона починає реаґувати на них. Правда, це не є встряванням в якунебудь політичну акцію безпосередньо. Але — йдучи за своїми двома головними напрямними — Міжнародна Жіноча Рада не може не реаґувати на страшні лиха і кривди, що їх спричинює сучасний двоподіл світу. Вже вибір місця на останні оба конґреси показує, що МЖРада стає ближче до течій, що стрясають сучасним світом. В Атенах у 1951 р. Міжнародна Жіноча Рада запротестувала проти пірвання грецьких дітей, а в Гельсінках у 1954 р. пригадала, що протиправне перетримування осіб у країнах, далеких від їх батьківщини, противиться арт. 9 Декларації Прав Людини. В обох випадках МЖР перевела чи має перевести певні акції, що дотепер не дали висліду, але скріпили враження повного безправ'я обох учинків у цілому світі.

Як бачимо — Міжнародна Жіноча Рада — це поважна міжнародна трибуна, що підхоплює і розробляє кожну проблему міжнародної ваги. Ввести туди проблематику українського жіноцтва було б дуже корисним фактом. Тому про нашу участь у цій міжнародній централі — в черговій статті.

Осип Залеський

В ДОРОЗІ НА УКРАЇНУ

(Спомин з визвольних змагань 1919 року)

(2)

Щойно тут побачили ми правдиву „гостинність" заприязненої з нами держави, якою рахувалася тоді Румунія. У цих старовинних казематах зустріли ми військовиків усіх народностей бувшої Австро-Угорської держави. Були там австрійські німці, мадяри, італійці, поляки, чехи, серби, але ніхто з них не знав, за що і чому їх тут тримають. Мабуть підозрівали їх у шпіонажі, хоч були це Богу духа винні люди, що поверталн з полону додому, а тому, що випала їм дорога через Румунію, попали під румунський чобіт, що називався невинно кварантаною. От, наприклад, був там старшина австрійської воєнно-морської фльоти, за національністю італієць, який оженився в Одесі чи десь у Басарабії, засидівся там цілий рік по закінченні війни, а тепер вертав до свого дому у північній Італії і разом з жінкою попав у „кварантану". Були там і сімейні люди з дітьми, словом, годі було розібратися у тій вавилонській вежі.

Кварантана була призначена хіба для того, щоб люди набралися різних недуг, бо санітарні відносини були там дуже погані. Води не було, треба було привозити її бочками з криниці біля підніжжя гори, і треба було її щадити, бо бочки тягали самі таборовики. Спали всі на причах на соломі, на якій спало вже немало наших попередників. Харчували також препогано: ранком і ввечері темна юшка, що називалася кавою, а в обід юшка з капусти, підозрілого вигляду і смаку, а до цього кусень хліба на день. Виходити з табору у місто не дозволяли, хіба тоді, коли треба було привезти воду, розуміється, під конвоєм. Та ми все таки зуміли повідомити наше посольство в Букарешті про нашу пригоду, а крім того зажадали від команди табору санітарної комісії для прослідження життєвих умовин.

Через два дні приїхав румунський штабовий лікар, якому ми з'ясували наші погляди на порядки в таборі, а отаман Черський, знаючи румунську мову, насів таки добре на лікаря не з проханням, а з криком і погрозами, що ми через наше посольство звернемося до міністерства закордонних справ, бо нас, вояків заприязненої держави (така то була приязнь!) без причини замкнули у твердиню і держать у нелюдських умовинах. Лікареві стало трохи соромно, а трохи страшно за можливу відповідальність перед своєю владою, і він обіцяв справу наладнати та перевести нас в інший табір для відбуття приписаної кварантани.

Одного дня, пізнім вечером, з'явився у нашому таборі військовий атташе нашого посольства в Букарешті, поручник Посацький в товаристві румунського старшини і сказав, що на залізничім двірці задержався поїзд, в якому їде през. Петрушевич з членами Уряду ЗУНР, який бажає говорити з представниками нашого транспорту. (Про нас довідався він від членів нашого посольства). Підполк. Федорович і от. Черський поїхали з пор. Посацьким на залізничий двірець і там у розмові з през. Петрушевичем та членами уряду довідалися, що до Кам'янця підходить большевицький фронт і тому Уряд Західньої Области мусить переїхати на румунську територію, а тим часом їдуть вони всі у Відень робити заходи для одержання піддержки у боротьбі з большевиками. Нам доручено пробувати діставатися на Україну.

Через два або три дні нас забрали з табору Цета-Цуя і перевели до табору в місті, де умовини були кращі, а крім того ми могли виходити до міста в товаристві румунського жовніра. В цьому таборі зустріли ми, на нашу втіху, італійський курінь чотаря Маркова, який також попав у кварантану.

Ми почали ходити по командах та урядах, вимагаючи відіслати нас на Україну, але справа тягнулася, бо й румуни не знали, що з нами робити. В Румунії жаден урядовець не спішився з поладнанням якоїсь справи, хібащо „помастити" його, а ми мастити не хотіли та й не мали чим. Вирятував нас чотар Марків, бо коли ми черговий раз пішли торгуватися за наш виїзд, він заявив, що якщо протягом двадцяти чотирьох годин ми не дістанемо поїзду, роззброїмо румунську варту, вийдемо з табору і будемо самі шукати способу виїхати на Україну. До речі, у місті була мала румунська залога, і може цей „арґумент" переконав румунів. В кожному разі, ми справу виграли, бо наступного ранку побачили перед нашим табором порожній пасажирський поїзд з паровозом. Нам дали навіть харчі на дорогу і відправили поїзд у напрямі Буковини. Це був уже початок грудня, але тут, в південній Румунії, було ще тепло і ми відбули цікаву подорож через румунські Альпи.

Пізнім вечером приїхали ми на територію Буковини. Раділи, що ось-ось станемо на українській землі. Та за дві зупинки перед Чернівцями наш поїзд задержався. Довший постій нас занепокоїв і ми спитали начальника станції про причину затримки. Дістали вияснення, що це — розпорядження з Чернівців. На телефонічний запит у Чернівцях вияснили нам, що большевики зайняли вже Кам'янець і стоять над румунським кордоном, так, що ми не маємо змоги дістатися на територію України.

(Закінчення буде)

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ПРЕЗИДЕНТОВА МЕШКАНЕВА ПРОГРАМА „ЗАСТРЯГЛА" В КОНҐРЕСІ

Вашингтон. Палата Репрезентантів минулого вівтірка „убила" останню надію на можливість перевести запропоновану президентом Айзенгавером мешканеву програму ще на теперішній сесії Конґресу. Палата більшістю 234 голосів проти 156 відкинула внесену і піддержувану демократами пропозицію, щоб вимагану президентом програму побудови 140,000 суспільних мешканевих одиниць упродовж чотирьох років вписати до компромісового законопроєкту, устійненого минулого тижня на сенатсько-палатній конференції. Проти тієї пропозиції було 155 республіканців і 79 демократів, а за нею голосувало 105 демократів, 50 республіканців і один незалежний. Цю акцію Палати Репрезентантів, яка правдоподібно стане одною з головних цьогорічних виборчих проблем, вважається за кінцеву.

Г. М.

УКРАЇНСЬКА ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКА САТИРА НА ЕМІГРАЦІЇ

(Свирид Ломачка).

На Україні в умовах сучасного большевицького гніту і терору такі жанри як сатира чи гумореска засуджені на небуття і на смерть. Талановитий український гуморист Остап Вишня примушений тепер замість гумoресок писати безглузді похвальні оди лютому большевицькому режимові.

І тільки у вільному світі, де знайшли собі притулок і захист в гостинних країнах Америки втікачі з „совєтського раю", на повний голос звучить і іскристий сміх веселих і дотепних гумористів і уїдлива насмішка та нищівна сатира наших письменників, що зривають фальшиву машкару мирного голуба з постаті кровожерного совєтського хижака.

Один із найвидатніших сучасних українських гумористів на еміграції — це Свирид Ломачка. Його збірка гуморесок „Свирид Ломачка в Канаді" (1951 р.) користується заслуженим успіхом серед читачів.

Блеф совєтської пропаганди викриває Ломачка в гуморесці „Розмова з тов. Кравчуком". Кравчук, совєтський аґент і спецкор большевицької газети в Канаді, розповідає Ломачці про повоєнну Україну і показує знімки: ось „товариш Смикалка достроково виконує плян осінньої сівби коровами. Не дивуйтеся, що товариш Смикалка босий. Він казав мені, що має добрі, зняті з убитого німця чоботи, але позичив їх демобілізованому червоноармійцеві Голоті на весілля." Так короткими штрихами Ломачка показує теперішню „заможність" селянства на Україні. Висміює тут сатирик і совєтську „революційну" генетику, згідно з якою опорос свиней у першу чергу залежить не від свиноматки, а від стахановки Горпини.

Большевицький аґент хвалиться Ломачці про „щасливе і радісне життя" на Західній Україні і, щоб підтвердити свої брехливі оповідання, показує фото Химки, доглядачки колхозних курей на Тернопільщині. „Кури вивезено в поле на боротьбу з буряковим довгоносиком. Наші рідні, радянські кури... Будьте певні, що своє зобов'язання перед Сталіном і тов. Гречухою вони з честю виконають!" Скільки іронії в цих останніх словах: большевики не тільки людей експлуатують, а й тварин використовують не за їхнім призначенням — корови у них орють, а кури провадять боротьбу з довгоносиком.

Ломачка не хоче зостатися в боргу перед Кравчуком і дає й Кравчукові декілька своїх цікавих знімків, що ілюструють життя сучасної України під большевицьким пануванням: „Ось знімка пирятинської тюрми, де було розстріляно біля 30 чоловіка з моєї рідної Безштанькiвки, ось внутрішній вигляд дубенської і львівської тюрем після того, як їх в 1941 році поспішно лишили совєти, ось розкопки масових могил у Вінниці, ось вмираючий з голоду батько, а ось — перетворена в конюшню сільська церква. Правда це цікавіше за Химині кури?" Большевицькому блазневі після цих знімків не залишалося нічого іншого, як швидше втекти від такого співрозмовника.

Різкий контраст між совєтською дійсністю і американською з великим дотепом і гумором Ломачка показує в своїй гуморесці „Лист з України". Тут власне маємо два листи: один — лист з Америки на Україну, а другий відповідь з України в Америку. Життя в Америці описане в гумористичній формі в листі Ломачки до дядька Гордія: „Живу доволі паскудно: за два роки свого перебування тут ледве спромігся купити двоповерховий дім. Соціяльна нерівність помітна навіть серед бідноти: я, наприклад, маю авто випуску 48 року, а мій сусід Кирило, якому взагалі не личить авто, купив собі розкішного Форда 51 року. Нічийого мудрого керівника тут не помітно: робить хто що хоче, живе, як хоче. Заробляю на день 8 чи 9 долярів, так, що ледве хватає на такі необхідні речі як вино, кав'яр тощо, не кажучи вже про те, що, маючи 10 костюмів, я буквально компромітуюся в товаристві. Не подобаються мені й тутешні порядки: якщо ти не забив і не зарізав нікого, то тебе й не арештують..."

Дядько Гордій, відповідаючи на Свиридового листа, пише про те, як йому добре живеться: „Ми живемо тепер добре, я виробив у цьому році 380 трудоднів і одержав по кілограму збіжжя на трудодень... з одягом і взуттям також незле, бо дід Омелько вмер і після нього лишилися всього три роки ходжені чоботи, а сорочок нашили з краму, що нам видали за дострокове виконання м'ясоздачі. Ти скаржився на негодящі американські закони. У нас, дякуючи сталінській конституції, закони добрі, діють взад і вперед, вправо і вліво, а коли ліквідувати якого врага, то можна і без закону..." Життєвий стандарт і правове становище людей під сталінським серпом і молотом дійсно відмінні від життя в Америці. Цю відмінність з великим гумором, дотепом і нищівною сатирою на большевицький лад подає Свирид Ломачка у своїх цікавих творах, написаних з справжнім літературним хистом і з отією „кісточкою", яку вилущили большевики з Остапа Вишні.

КНИЖКА И ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ РЕЧІ В ДОМІ КУЛЬТУРНОЇ РОДИНИ

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо

Річний попис „Українського Музичного Інституту"

На вступі мусимо зазначити, що українське громадянство нашого міста проявляє назверх дуже здорові відрухи. Воно впродовж кількох уже років не тільки втримує, ба навіть дуже вперто й успішно розбудовує „Рідну Школу", якої метою є зберегти українську молодь при своїй рідній мові та національності, але на дальшому етапі до всебічного інтелектуального розвитку рідної дітвори змагає й до того, щоб дати їй також підставу, а з ходом часу, середню та вищу музичну освіту.

Розвиток тутешнього Відділу „Українського Музичного Інституту", централя якого міститься в Ню Йорку, показує наглядно, що батьки - матері української дітвори розуміють як слід необхідність дати їй музичне виховання. Дасть Бог, що з цих кадрів наймолодшого нашого покоління вийдуть нові видатні знавці й техніки, нові славні мистці, а може й композитори, які зачарують світ своєрідним українським відчуттям краси та українському тільки народові питоменним, оригінальним висловом тієї краси.

Учительський збір нашого Відділу становлять: Ірина Лончина-Винницька й Марія Грушкевичева та Ярослав Барнич, Юрій Олійник і Мирон Шиян.

Найчисленнішою є кляса фортепіяна п-ні Винницької, бо в пописі брало участь 15 учениць і учнів, за нею йде кляса скрипки п. Барнича числом 9 учениць і учнів у складі учасників річного шкільного попису. Далі слідують: кляса фортепіяна й акордеона п. Олійника з 6-ма ученицями й учнями, кляса фортепіяна п-ні Грушкевичевої з 4-ма виконавцями і врешті кляса скрипки п. Шияна, з якої попиcувався 1 учень.

Загальне число учениць і учнів тутешнього „Українського Музичного Інституту" доходить уже до 50-ти, але з того в кінцевому річному пописі брало участь тільки кругло 30 музичних вихованців, у тому 17 дівчат і 13 хлопців.

Цей річний попис відбувся у п'ятницю 25-го червня 1954 р. о 6-ій годині пополудні в головній світлиці „Українського Народного Дому" при західній 14-ій вулиці.

На зміст попису у фортепіянових клясах склалася головно програмова музика. Дозволимо собі подати точніший її перегляд. Ось так учениці й учні кляси п. Олійника відіграли: А. Діллер — Є. Кейль „Вальс", „Котик", „Краплинки дощу", і „Танок", Л. Бетговен „Сонатина Г" та Р. Шуман „Дикий їздець". У клясі п-ні Грушкевичевої були відіграні: Н. Андре „Сонатина", Ф. Бурґміллер „Арабеска" і „Смуток", А. Дібеллі „Рондіно" і Н. Томпсон „Лебеді на озері" та „Марш карликів". У клясі п-ні Винницької були вивчені для попису мелодії: Н. Томпсон „Куку", „Давно-давно", „Танок" і „Чарівна гарфа", Ф. Баєр „Сота вправа", М. Аарон „Акварій золотих рибок", Ф. Бурґміллер „Балада", М. Клементі „Сонатина ч. І., опус 36, ч. 3". А. Гайбель „Вджілка на квітці". А. Ліхнер „Рондо опус 49, ч. 2" і „Сонатина опус 4 ч. 2". Г. Гендль „Менует" і „Сонатина опус 157, ч. 4", А. Гречанінов „Марш", П. Чайковський „Похорон ляльки". И. С. Бах „Менует" і „В. А. Моцарт „Менует".

Дуже позитивною сторінкою „Українського Музичного Інституту" під оглядом не тільки музичного виховання, але й національної культури, є факт, що тут послідовно за навчальний-учбовий матеріял і також за матеріял для зовнішнього попису служить приступний, легкий вибір з українського репертуару фортепіянової музики. Найкращим засобом для цього є тут народна пісенна й музична творчість у гармонізації та в пристосованні до фортепіяна ось таких головно рідних, українських композиторів: В. Барвінський „Горобчик" і „Жнива", В. Безкоровайний „Дівча в сінях стояло", Р. Савицький „Верховино, світку ти наш", І. Соневицький „А вже весна" та „Подоляночка", врешті І. Берковича „Народня пісня", „Добрийвечір, дівчино", „Їхав козак на війноньку", „Ой, тріс обруч" і „У сусіда хата біла". Заведено цю новість, себто вивчання зразків української музики побіч загальносвітової, і переведено її вже у звичай мабуть за директивою п. Романа Савицького, директора централі „Українського Музичного Інституту в Ню Йорку. Вважаємо цю новинку за дуже важливу й корисну у виховній системі нашої провідної музичної установи.

Другим найважливішим побіч фортепіяна, інструментом є скрипка. В репертуар учбового матеріялу у клясі скрипки п. Барнича, коли брати під увагу тільки друковану програмку останнього річного попису, входили: Ш. Беріо „Тема з варіяціями ч. 6", И. Брамс „Мадярський танок ч. 5", Р. Веббер „Зима", „Птах і пташенята" та „Сині води", Ф. Вельблер „Студентське кончертіно", А. Вівальді „Концерт А", А. Губер „Студентське кончертіно", Ф. Госсек „Гавот" і О. Рідіно „Концерт Г". В репертуарі попису скрипкової кляси п. Олійника знаходимо: А. Дворжак „Гумореска" і П. Чайковський „Пісня без слів"

Крім науки гри на фортепіяні та на скрипці відбувалося теж навчання гри на акордеоні. Засобом для привселюдного попису з цього репертуару були в клясі п. Шияна, як читаємо в програмці: Г. Ансаґі „Вальс" і „Венеційський танок".

Загально попиcувалось у грі на фортепіяні 16 дівчат і 5 хлопців, у грі на скрипці 3 дівчини та 7 хлопців, а в грі на акордеоні 1 хлопець.

Хочемо зробити приємність їм у нагороду та їхнім батькам-матерям, а зокрема закріпити бажаємо назвища їх для майбутности, подаючи ось нижче поіменно всіх виконавців попису. Так ось із кляс фортепіяна попиcувалися дівчата:

I-ший нижчий курс

Марта Савчаківна, Віра Лиса, Зіновія Німцeвичівна, Христина Штайнберґівна, Марта Олінкевичівна, Христина Кікта, Марія Кузьминівна, Ольга Лиса, Любов Стецяківна та Олена Мельниківна.

II-гий нижчий курс

Арета Галущинська, Зренислава Кришталовичівна, Мотря Грушкевичівна, Галина Коцюмбасівна й Олеся Руденська.

III-тій нижчий курс.

Арета Олінкевичівна.

В далеко меншій мірі користають із науки гри на фортепіяні хлопці, а саме:

I-ший нижчий курс.

Борис Садовський.

II-гий нижчий курс.

Олександер Наклович, Ярослав Бігун, Ігор Турчиневич та Андрій Зварун.

Зате у відворотному відношенні користуються дівчата і хлопці наукою гри на скрипці. Отож тут попиcувалися з початкових років нижчого курсу хлопці:

Юрій Полянський, Олександер Славута, Ростислав Гейниш, Юрій Грабець, Олег Лешньовський та Іван Ромінський і

III-ій нижчий курс.

Андрій Бігун.

Із дівчат учаться грати на скрипці 3 дівчині, зате вони найвище з усіх вихованців клівлендського Відділу „Українського Музичного Інституту" заавансовані (маємо на думці обидві сестри Руденські, з яких молодша Олеся має помітне замилування водночас і до скрипки і до фортепіяна). Так із дівчат грою на скрипці попиcувалися:

Початковий нижчий курс — Мексі Мітюк;

IV-тий нижчий курс — Олеся Руденська;

I-ший середній курс — Дада Руденська.

Крім усіх, названих уже вгорі, хлопців забажав учитися грати на акордіоні та зовсім удачно попиcувався грою на цім інструменті Мирослав Василина.

Загальний настрій після вислухання всіх точок програми цього річного шкільного попису — дуже і дуже добрий.

У першій частині попиcувалися своїми успіхами в науці гри на фортепіяні, скрипці й акордеоні переважно самі початківці, які вправляють свої пальчики на інструментах заледве перший рік. Прекрасний початок зробила своїм сміливим, резолютним і милим виступом маленька 7-літня Мартуся Савчаківна, заграваючи „Вальса" й „Подоляночку" на фортепіяні. Після того ціла програма пройшла гладко і бистро, без значніших огріхів чи хиб у виконанні.

У другій частині програми, відділеній від першої частини 10-хвилинною перервою, попиcувалися своїм орудуванням пальцями по інструментах вихованці дальших курсів, а закінчили ввесь попис Андрій Бігун грою на скрипці, Олеся Руденська грою на фортепіяні та зокрема теж на скрипці, Арета Олінкевичівна грою на фортепіяні, а під кінець заграла Дада Руденська на скрипці „Тему з варіяціями" Ш. Беріота, залишаючи загально позитивне, симпатичне й дуже з цілого попису миле враження.

Підкреслити слід, що всі наші музичні адепти грали без послугування нотами, з напам'ять. Ця обставина вказує, що вчительський збір дбає заздалегідь про важливу підготову своїх виконавців до вмілих і успішних — дасть Бог — самостійних колись виступів їх на концертовій естраді.

Кортіло би, належалося б і аж проситься навести принаймні кілька назвищ помітно талановитих адептів музики, але не можемо зробити цим кривди іншим ученицям і учням, які є в музичному змаганні навзнеперадки до мети наздоганяють іще одні одних. Мусимо пригадати, що не самі тільки вроджені здібности, але витривала праця над собою — приносять справжні осяги та видвигає на вершини! Перед усіма учнями нашого „Українського Музичного Інституту" ще багато років дуже й дуже пильної, наполегливої, невсипущої праці, а тому покищо зарано ще ставити якінебудь проґнози на майбутність. Будьмо зате певні, що змагання в остаточній стадії виграє той, хто виявить найбільш запопадливу вправу на інструменті, нетомину працьовитість над собою і щиру любов до музики.

З одвією тільки поміткою хотіли б ми ще поділитися на майбутність: батьки повинні — на нашу думку — подбати, щоб під час чергових річних, чи пізніших пописів їхні діти гиздалися принаймні блюзочками, чи сорочинками з українськими вишивками. Зверхній вигляд у великій мірі впливає на втримання національного українського духа та на піднесення загального настрою.

Іван Ставничий.

БРИТАНІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ ДО ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

Лондон. — Загальне погіршення політичної ситуації в світі та велика загроза атомового нападу зактуалізували справу цивільної оборони в Британії, яка не бажала б подібного заскочення яке вона пережила в другій світовій війні. Справа ця була на порядку нарад парляменту на початку цього тижня. Сумні перспективи Англії на випадок нової війни з'ясував парляментові секретар внутрішніх справ сер Дейвид Максвел Файф, кажучи, що атомовий напад на Британію чи будь-яку іншу країну „став би трагедією, якої не знає дотеперішня історія". Для організації і підготови цивільної оборони в мирному часі буде призначений головний командант цивільної оборони. Лейбуристська опозиція гостро критикувала теперішні та пляновані заходи уряду в справах цивільної оборони, кажучи, що плян такої оборони повинен включати насамперед заяву, що Британія не буде продукувати атомових і водневих бомб.

З наших буднів

НАЙБІЛЬША СПОРТОВА СЕНСАЦІЯ

(Спроба репортажу)

Хор „Думка" вирушив на поле бою, як на Параду Льояльности — з транспарентами, в масонських шапочках і з такою воєнною піснею:

Не сміє бути в нас страху,
Ні жадної тривоги!
Ми всім артистам,
[письмакам,
Поломим нині ноги!

Ото ж не поломили! Правда, розбили коліно Приплисеві та подряпали руку Лесичеві. Що ж до Колі Понеділка, то він сам подер собі черевик, копнувши, замість бальона, якусь цеглу. Медична служба вибігала часто на грище, але сама не знала для чого, бо з неї так само робили „варіята", як і з публіки.

Як би там не було — Літер.-Мистецький Клюб розторощив противника в приголомшуючий спосіб 8:2! Вислід тому такий високий, бо наші „ґолі" рахувалися подвійно, як у кошиківці. Таку нову футбольну систему винайшов блискучий капітан нашої дружини, ред. Роман Купчинський, ра що йому тричі слава.

Того, що діялось на грищі впродовж півгодини, здоровим, людським розумом важко собі уявити. Була це дика копанина, змішана з відбиванкою, бейзболом, боксом, кічкою і вільноамериканською боротьбою. Більшість „ґолів" забито руками. За нашу руку суддя диктував карний стріл до „Думки" і навпаки. Зрештою, оба судді (один „б", другий „м") теж брали активну участь у грі, а дир. Конашевич, здається, стрілив навіть одного ґоля. Архітект Ястремський, як на тут народженого українця, виявив знамениту футбольну техніку!

З нашої дружини на найбільше вирізнення заслуговують ті немистці, яких ми, в останній хвилині, позичили собі, трохи в „Думки", а решту з публіки. Цінним набутком виявився п. Скоробогатий, тільки не знаю, чого він так бігав за м'ячем, коли інші від м'яча втікали. Актор М. Василик заграв тим разом найкращу ролю в своїй кар'єрі.

Що ж до „думкарів", то вони робили що могли, але багато не могли зробити, бо наш капітан був твердий хлоп і згори поставив ультимат, що ми мусимо виграти. Деякі бувші професіонали, як колеґа Босий, або д-р Рак, пробували грати „всурйоз" чим і виставили себе на посміх. Честь і слава таким заслуженим ветеранам, як д-р Карпевич, дир. Чопик, чи Ваня Жуковський! Вони показали знаменитий старт до пива. Інж. Осадца краще грає на „бику", як малює мапки на програмках. Льоньо Крушельницький, як звичайно, був душею „Думки", тим разом футбольною.

Щиро співчуваю з моїм противником на воротах, Гузаренком, що нахапав тих ґолів, як дід у торбу. І не помогла йому подушка, яку підстелював собі під черевце, коли кидався на м'яча. Щодо себе самого не думаю хвалитися, але хай говорять голі факти: мав я, рантом, два стріли на ворота та й оба пропустив. Красно дякую прихильникам з публіки, що піддержували мене на дусі в тих драматичних моментах.

Пропозиція для хору „Думка": якщо бажаєте, панове, реваншу, використайте таки добру нагоду, як Зустріч Української Щоденної Радіопрограми, що відбудеться в наступну неділю в Метучині. Зробіть відплатні змагання, а тоді вже побачимо, хто буде тим чемпіоном. Гаряче апелюю до нашого пана капітана, щоб конче вставив до складу таких ліґових змагунів, як Чапленка, Барки та професорів Глудіна і Недільського. На пікніку буде приявний сам губернатор стейту Ню Джерзі, отже мусимо зарепрезентуватись з найкращого боку.

Після здобуття футбольного мистецтва світу Ніжегчиною, змагання ЛМ-Клюб — „Думка" належатимуть безумовно до найбільших спортових сенсацій цього року.

Ікер.

ПОДЯКА

Цією дорогою хочу подякувати моїм добрим і щирим Приятелям, що так громадно прибули на похорон мого чоловіка

бл. п. МИКОЛИ ВЕРБІЦЬКОГО

і помогли мені відпровадити на місце вічного спочинку.

Дякую Панству Михайлові Рубловським і їх дочці з Лонґ Айленд, Н. Й., Чирським з Ірвінґтону, В. Свінціцким з Юніон, Н. Дж., М. Шеґері з Менвіл, Н. Дж., А. Ямковій з Менвіл, Н. Дж., Дж. Ямковим з Бруклина, Ф. Ямковим з Сомервіл, Н. Дж., П. Вілобранам з Бавнд Брук, Н. Дж., Т. Перчишинам з Бавнд Брук, Н. Дж., п-ні Кульчицькій з Бавнд Брук, Н. Дж., М. Козакам з Ню Йорку, П. Крикливим з Ню Йорку, В. Діликам з Менвіл, Н. Дж., М. Павлюкам з Евансвіл, Па., які часто відвідували мого чоловіка в шпиталі в Редінґ. Дякую М. Голубам з Евансвіл, Па., Я. Копачам з Мейден Крік, Па., Ю. Ґеомберам з Флітвуд, Па., п-ні Г. Копач з Евансвіл, Па. Дякую Братові і Братовій П. Шевчукам і їх синові Павлові з Флітвуд, Па. Сердечна подяка всім Приятелям, що жертвували Служби Божі за спокій душі Покійного чоловіка Миколи і всім тим, що не забули мене в так великім моїм смутку і горю.

АННА ВЕРБІЦЬКА.

Повідомляємо Рідних і Знайомих, що вінчання нашої доні **Богданни з п. Євгеном Михайловим** відбулося **дня 17.** липня ц.р. в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Оксана і Іван Тарнавські,
333 18th Ave., Newark, N. J.

Подаємо до відома, що оголошення величини 1 інча через 1 колонку виносить $1.40. Проситься належітість (відповідно до величини огол.) пересилати разом з текстом.

Адм. „Свободи".

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В СВОБОДІ!

Посмертна Згадка

ІВАН ТИМЦІВ довголітній член Б-ва св. Володимира, відд. 130 У. Н. Союзу в Ню Йорку, помер 2. липня 1954 р. Покійний походив зі с. Добряни, Зах. Україна. Був взірцевим членом і виконував всі обов'язки. Оставив дружину, 2 синів Володимира і Стефана з дружинами, дочку Ольгу, яким дав високе образовання, 2 внуків. Похорон відбувся в вівторок, 6. липня, з дому жалоби П. Яреми до церкви св. Юра, звідки тлінні останки відпроваджено на цвинтар Кальварія при численній участи Родини, Членів Б-ва і Знайомих. — В. Н. П.!

Гр. Лучанко, секр.

КУПУЙТЕ В ПІДПРИЄМСТВАХ ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В СВОБОДІ!

Вступайте в члени УНСоюзу!